

absolveret. Alderen for Udskrivning af Skolen er jo forskellig i de forskellige Lande, og i Overensstemmelse dermed findes i en hel Række af Lande det samme Synspunkt anlagt, at man ikke maa gaa paa Fabrikker, naar man ikke har fuldført sin Skolegang, naar man ikke er færdig med Folkeskolen og har faaet Bevis for at være udskreven af den. Imidlertid har Folketingets Flertal været af den Mening, at man vel maatte slutte sig til Regeringens Forslag om, at 14 Aar skulde være Grænsen nedad, men har paa den anden Side ønsket under de første 5 Aar af Lovens Eksistens udtrykkelig at tillade 12-aarige Børn at arbejde, og derefter har man aabnet en Adgang til for det derefter kommende Tidsrum at forlænge denne Ret for 12aarige Børn til at arbejde. Samtidig har man forlangt, at Loven skulde i Løbet af 10 Aar underkastes en Revision. Et Mindretal i Folketinget har ønsket ligefrem at sætte 12-Aars Alderen som det, der var tilstrækkelig højt, og har ikke ment, at Hensynet til Skolen burde have en saa stor Vægt, naar det dog maatte indrømmes, at Barnets Sundhedstilstand ikke kunde antages at ville tage Skade ved at forene Fabrikarbejde med Skolearbejde, og i det hele taget, at vedkommende i den Alder kunde arbejde paa en Fabrik. Naar jeg med et Par Ord skulde gøre Rede for Forskellen mellem Folketingets Mindretal, hvis Forslag altsaa blev forkastet, og Folketingets Flertalsstandpunkt, skal jeg ikke nægte, at den forekommer mig mere at have principiel end praktisk Betydning. Man har ønsket, at Danmark skulde staa som et Land, der havde fastslaaet Principet om Skolens og Fabrikkens Adskillelse og sat 14-aars Alderen som Grænse. Man vilde have slaaet fast, at det var Maalet, og at Ønsket gik ud paa de 14 Aar, men man har samtidig aabnet Adgang til — saa at sige for den Tid, Loven skal bestaa — at lade Børn arbejde i 12-Aars Alderen. Jeg ved, at man sætter megen Pris paa at faa dette Princip slaaet fast i Folketinget, og dersom det var muligt, at man i den Henseende kunde komme Folketinget i Møde ved at adoptere 12-Aars Alderen med den Tilføjelse, at det i Virkeligheden ønskedes, at det blev og ogsaa senere vilde blive 14-Aars Alderen, vilde det være mig meget kært, da jeg ved, at en Forandring i den Henseende vilde berede mig ret betydelige Vanskeligheder.

Dernæst har Regeringen i § 10 i sit Forslag foreslaaet, at det skulde forbydes Personer under 18 Aar, de saakaldte unge,

at arbejde Søn- og Helligdage. Der er for nærværende Tid en Adgang til at kunne tillade saadanne at arbejde paa Folkekirkens Helligdage og paa Grundlovsdagen i Henhold til § 3 i Lov Nr. 45 af 1ste April 1891. Det var min Mening, at fordi man tillod voksne mandlige Arbejdere at arbejde om Søndagen i Henhold til denne Paragrafs Bestemmelser, var der ikke nogen Grund til, at ogsaa disse unge Personer mellem 14—18 Aar kunde faa en saadan Tilladelse. Jeg tror, at man i Virkeligheden er enig dermed i Folketinget, men at man har ment, at det var bedre at faa det ordnet ved den nu forestaaende Revision af vor Helligdagslovgivning i det store og hele end at faa en Bestemmelse derom ind i denne Lov. I ethvert Tilfælde har man ikke tiltraadt Regeringens Forslag i saa Henseende.

Dernæst har Regeringen i Overensstemmelse med, hvad der nu er gældende Lov saa at sige i alle Lande, og med, hvad Folketinget selv i sin Dagsorden opfordrede Regeringen til at foreslaa — ogsaa i Overensstemmelse med, hvad en tidligere Indenrigsminister har udtalt som sin Mening, at man burde komme til — stillet Forslag om Indskrænkning i voksne Kvinders Arbejde, saaledes at man ikke vilde tillade dem at arbejde i Fabrikker og Værksteder om Natten, og i det hele taget var der visse indskrænkende Bestemmelser for Kvinder i Regeringens oprindelige Forslag. Disse har Folketinget udstemt paa en Bestemmelse nær i det foreliggende fra Folketinget oversendte Forslag, nemlig § 17, som forbyder Kvinder i de første 4 Uger efter deres Nedkomst at arbejde i Fabrikker og Værksteder. Desuden er der blevet staaende en Bestemmelse i § 11, hvor der gives Adgang til at forbyde dem anstrengende Virksomheder i Industri og saadan industriel Virksomhed, som er skadelig for Sundheden. Men for Resten maa jeg sige, at Lovforslaget, som det nu foreligger for det høje Ting her, ikke indeholder Bestemmelser, der gøre Forskel mellem de voksne mandlige og kvindelige Arbejderes Stilling. Grunden til, at man i den Henseende har indtaget en anden Stilling i Folketinget, end alle andre Lande have gjort, og en anden Stilling, end man selv der har indtaget i sin Opfordring til Regeringen i 1899, er dels den, at en vis Kvindebevægelse herhjemme har bemægtiget sig dette Spørgsmaal. Det var ganske sikkert Kvinder, som hverken arbejde i Fabrikker eller paa Værksteder, og som hverken arbejde om Dagen eller om Nat-